

Uppsala universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Tomas Egeltoft
08-563 088 28
tomas.egeltoft@hsv.se
BESLUT

2010-12-17
Reg.nr 641-933-10

Beslut om tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3

Högskoleverket beslutar att ge Uppsala universitet tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3.

Ansökan och ärendets hantering

Uppsala universitet har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: professor emeritus Ingvar Lundberg, Göteborgs universitet (ordförande); docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande); universitetsadjunkt Birgit Andersson, Umeå universitet; universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack; lärarstuderande Linda Bondeson, Södertörns högskola; docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet; lärarstuderande Patrick Böttiger, Örebro universitet; universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad; professor Kari Fasting, Norges Idrottshögskola; professor Karsten Froberg, Syddanska universitet; lektor Tom Gullberg, Åbo Akademi; professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi; universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås; professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge; docent Marléne Johansson, Åbo Akademi; filosofie doktor Carla Jonsson, Stockholms universitet; professor emeritus Pertti Kansanen, Helsingfors universitet; professor emerita Inger Anne Kvalbein, Högskolan i Oslo; universitetslektor Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad; professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo; forskningsledare Mia Porko-Hudd, Åbo Akademi; universitetslektor Grethe Ravlo, Nationellt centrum för matematik, Trondheim; universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola; professor emeritus Helge Strömdahl; universitetslektor Björn Sundmark, Malmö högskola och lärarstuderande Pernilla Åhs, Högskolan Väst.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer den 14 oktober med representanter för högskolan. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprovningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen, se bilaga 1.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. Medlemmarna i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Uppsala universitet har förutsättningar att ge grundläroutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Uppsala universitet tillstånd att utfärda grundläroexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Tomas Egeltoft i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Eric Lindesjö och Cecilia Nordqvist deltagit.

Lars Haikola

Tomas Egeltoft

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Medlemmarna i bedömargruppen

Bedömargruppens yttrande

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

Vi bedömer att antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i god proportion till utbildningens beräknade omfattning. Andelen lärare med såväl doktorexamen som egen lärarutbildning är god. Lärosätet har en sammantaget hög vetenskaplig kompetens inom den sökta utbildningens ämnen och områden. En majoritet av de undervisande lärarna har förankring i centrala och starka forskningsområden med relevans för utbildningen. Fortsatta ansträngningar behöver göras när det gäller att stärka den vetenskapligt grundade ämnesdidaktiska lärarkompetensen inom inriktningen, för att täcka upp undervisning och handledning inom det samlade svenskämnets hela innehållsspektrum riktade mot inriktningens hela åldersspann. Lärarkompetens när det gäller de utbildningsvetenskapliga kärnområdena är övertygande. En såväl bred som djup kompetens finns när det gäller examensordningens krav på kunskapsinnehåll och praktikanknytning inom detta område. Lärarna har god kompetens att erbjuda undervisning i de praktiska och estetiska ämnena samt om och i praktiska och estetiska lärprocesser. Oklart är dock hur dessa kompetenser tas tillvara i inriktningen. Inga lärarresurser särskilt riktade mot undervisning i inriktningens åldersspann kan avläsas, trots att flera kurser innehåller dessa kunskapskvaliteter. Vi menar att lärarna ges möjligheter till kompetensutveckling. Vi ser även en hög ambitionsnivå när det gäller att ytterligare stärka den vetenskapliga kompetensen hos de lärare som är engagerade i utbildningen och saknar doktorsutbildning.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurs är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Vi menar att utbildningen kommer att ges i en forskande och utvecklande miljö, och utbildningen kommer att ge förutsättningar för ett kritiskt, kreativt och reflekterande förhållningssätt.

Den redovisning om organisationen av den verksamhetsförlagda utbildningen som gjordes under intervjudagen var övertygande, men vi hade dock gärna sett att detta utvecklats även i den skriftliga ansökan. Det är vidare oklart hur den verksamhetsförlagda utbildningen kommer att kopplas till den utbildningsvetenskapliga kärnan och ämnen med den struktur som föreslås.

Ett ambitiöst och kvalitetssäkrat program för internationaliseringsarbete har upprättats av den utbildningsvetenskapliga fakulteten för att utveckla internationaliseringen i lärarutbildningen. Det redovisade student- och lärarutbytet hade dock gärna kunnat specificeras ytterligare.

Utbildningen har ett väl utvecklat nationellt och internationellt samarbete såväl inom forskningsvärlden som med det omgivande samhället. Vi hade gärna sett att även detta arbete ytterligare utvecklats i ansökan.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen är tydlig vad gäller programstrukturen, och målen är utarbetade i enlighet med examensordningen.

Kursplanerna är i detta läge tillräckligt detaljerade och uppvisar genomgående en hög ambition samt relativt väl balanserade litteraturlistor.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

Kurslitteraturen uppvisar genomgående en hög vetenskaplig ambition. Vi menar att de planerade undervisnings- och examinationsformerna säkrar forskningsanknytning, och att progression genomgående beaktas i de kursplaner och litteraturlistor som redovisats.

Vi bedömning är att examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen kommer att göras på ett tillfredsställande sätt.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Vi uppfattar att krav för olika examinationer finns dokumenterade. Vi menar att lärosätet har visat att det finns organiserade och systematiska säkringssystem för utbildningen kommer att ge studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Uppsala universitet har förutsättningar att ge grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans

årskurs 1–3 tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar Högskoleverket att tillstyrka ansökan.

Bilaga I: kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprovning för de nya lärarexamina

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

- Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning,
- lärarna har vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen,
- lärarresursen består både av vetenskapligt meriterade lärare samt lärare som besitter beprövad professionserfarenhet i en välavvägd proportion,
- lärarna har kompetens att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan med de krav på innehåll som anges i examensordningen för respektive lärarexamen (skolväsendets historia och organisation, värdegrund, läroplansteori och didaktik, vetenskapsteori och forskningsmetodik, utveckling, lärande och specialpedagogik, sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, uppföljning och analys av lärande, bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete)
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om och i praktiska och estetiska läroprocesser (förskolläro- samt grundläroexamen),
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om vuxnas lärande (ämnes- och yrkesläroexamen),
- lärarna ges reella möjligheter till kompetensutveckling och egen forskning.

Utbildningsmiljö

- Utbildningen ges i en forskande miljö,
- utbildningen kommer att ge förutsättningar för ett kritiskt och kreativt/reflekterande förhållningssätt,
- miljön inbegriper en fungerande organisation som säkrar att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne/ämnesområde,
- nationellt och internationellt samarbete bedrivs i syfte att berika utbildningsmiljön.

Infrastruktur

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Studenterna har god tillgång till litteratur/annat lärandematerial, informationstekniska resurser och annan nödvändig utrustning.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

- Utbildningsplanen för respektive examen innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för respektive program, inriktning samt ämne/ämnesområde,
- kursplanerna innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen.

Undervisning, kurslitteratur och examination

- Undervisningsformerna, vald kurslitteratur/annat lärandematerial och examinationsformerna säkrar forskningsanknytning och progression,
- examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs i samarbete med utbildade handledare vid de medverkande skolorna.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

- Krav finns klart dokumenterade, exempelvis i form av betygskriterier, och framgår av instruktioner för tentamina, examensarbeten och annan examination,
- lärosätet kan visa att utbildningen kommer att ge studenterna goda förutsättningar att nå målen.

Säkring av utbildningens kvalitet

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Det finns ett kvalitetssäkringssystem som garanterar utbildningens framtida kvalitet.